

Załącznik 1

Treść informacji przedłożonej opiekunowi prawnemu badanego dziecka przed wyrażeniem zgody na udział w badaniach

Temat badania:

Ocena parametrów chodu i stabilizacji ciała u dzieci z kątowymi i osiowymi zaburzeniami kończyn dolnych w aspekcie wskazań do fizjoterapii neurorozwojowej.

Chciałabym Państwa zachęcić do udziału w badaniach mających na celu ustalenie wskazań do usprawniania dzieci z zaburzeniami kończyn dolnych, szczególnie z koślawością kolan i chodem gołębim. Obydwa wymienione zaburzenia w wieku przedszkolnym mogą mieć charakter fizjologiczny wynikający z przebiegu rozwoju osi kończyn dolnych. Gdy zjawisko ma charakter fizjologiczny – koślawość i chód gołębi zanikają w przebiegu okresu przedszkolnego i wczesnego szkolnego. Zjawiska te – chociaż wyglądają podobnie - mogą też mieć charakter nefizjologiczny i wtedy nie zanikają lecz utrwalają się w przebiegu rozwoju – obserwujemy wielu dorosłych, którzy mają koślawe kolana lub przetrwały chód gołębi.

Zaniepokojeni rodzice dzieci z omawianymi zaburzeniami zwracają się do lekarzy ortopedów i do fizjoterapeutów o pomoc. I uzyskują nieraz skrajnie różniące się odpowiedzi: część specjalistów poleca ćwiczenia korekcyjne, a część uważa, że dziecko należy tylko obserwować, gdyż wady ustępują samoistnie. Co więc czynić? Wydaje się (jak wskazuje praktyka), że punktem wyjścia do określenia sposobu postępowania powinna być ocena stabilizacji ciała dzieci. Od tzw. stabilizacji centralnej (stabilizacji tułowia) zależy jakość kontroli i aktywności obwodowych części ciała, w tym kończyn dolnych. Chcemy też sprawdzić, czy parametry chodu dzieci z omawianymi zaburzeniami kończyn dolnych różnią się od parametrów dzieci bez tych zaburzeń.

Dotychczas nie prowadzono badań, które pozwalałyby na ustalenie ewentualnego związku między jakością stabilizacji ciała i jakością parametrów chodu. Nie ma też (jak wspomniano) wiarygodnej metody pozwalającej na różnicowanie wymienionych wariantów chodu na fizjologiczne i nefizjologiczne. Mamy nadzieję, że planowane badania umożliwią opracowanie wiarygodnego testu w tym zakresie.

Biorąc powyższe pod uwagę, celem badań jest ocena jakości stabilizacji ciała i wybranych parametrów chodu.

Cel badania

1. Określenie parametrów klinicznych i biomechanicznych różnych wariantów chodu u dzieci w wieku przedszkolnym:

- parametry chodu dzieci bez zaburzeń osiowych i kątowych kończyn dolnych
- parametry chodu dzieci z zaburzeniami kątowymi (koślawość i ew. szpotawość)
- parametry chodu dzieci z zaburzeniami osiowymi (chód gołębi)

2. Określenie czy istnieją statystycznie istotne różnice między parametrami różnych wariantów chodu

3. Ocena stabilometryczna i kliniczna stabilizacji ciała u dzieci z różnymi wariantami chodu

4. Ustalenie czy istnieje korelacja między stabilizacją ocenianą klinicznie i biomechanicznie

5. Ustalenie wskazań do rehabilitacji dzieci z różnymi wariantami chodu i opracowanie stosownego testu różnicującego fizjologiczne warianty chodu od niefizjologicznych

Badania obejmują ocenę kliniczną i laboratoryjną

1. Ocena kliniczna

- a. ocena postawy ciała wg protokołu W. Degi (ocena zarówno punktowa jak i z wykorzystaniem prostych narzędzi,
- b. Ocena stabilizacji (sprawdzenie, jak dziecko porusza się przeciwko grawitacji)

2. Ocena laboratoryjna

- a. ocena stabilizacji – na specjalistycznej platformie AMTI OR
- b. ocena wybranych parametrów chodu u dzieci na bieżni Zebris FDM-T

Ad 1. a. Do klinicznej oceny postawy zostaną wykorzystane zastępujące przyrządy:

Plurimetr Rippsteina (goniometr grawitacyjny), goniometr kątowy, skoliometr Bunnuela, miara centymetrowa i pion budowlany, podoskop (do badania stóp), MediMouse (do badania krzywizn kręgosłupa w płaszczyźnie strzałkowej – lordoz i kifozy), Duometr – do badania kąta pochylenia miednicy

Ad 1.b Kliniczna ocena stabilizacji polega na wykonaniu prostych zadań ruchowych typu podnoszenie głowy, siadanie, stanie na 1 nodze, podskakiwanie – część zadań dziecko wykonuje na materacu, a część po prostu na podłodze.

Ad 2.a. Laboratoryjna ocena stabilizacji zostanie przeprowadzona na platformie stabilometrycznej AMTI OR,

UWAGA (w oparciu o dotychczasowe doświadczenie): Badań na platformie nie wykonujemy u dzieci 3-letnich. Nie potrafią stać nieruchomo na platformie przez wymagane 15 sekund.

Ad 2.b Laboratoryjna ocena parametrów chodu przeprowadzona zostanie na bieżni Zebris FDM-T.

Wszystkie urządzenia mają stosowne atesty.

Podczas wykonania pomiarów związanych z oceną postawy ciała przyrządy będą przykładane do wybranych punktów ciała bez odczuć bólowych.

Podczas oceny stabilizacji dziecko będzie korzystało z materaca a część prób zostanie przeprowadzona na podłodze (stanie na 1 nodze, podskoki).

Podczas badania na platformie stabilometrycznej i na bieżni dzieci będą odpowiednio instruowane, kontrolowane i zabezpieczane przez badacza.

Dzieci będą badane w strojach gimnastycznych, w trakcie oceny postawy ciała pozostaną na kilka minut bez koszulek. Badania będą się odbywały z zapewnieniem badanemu intymności tzn. w osobnym pomieszczeniu.

Miejsce i czas trwania badań:

Miejscem klinicznej oceny postawy i stabilizacji będzie przedszkole, ośrodek rehabilitacji lub Pracownia Biomechaniki i Pracownia Kinezylogii AWF przy ulicy Mikołowskiej 72 a. (w zależności od możliwości organizacyjnych); badanie trwa około 30 minut.

Miejscem badań stabilizacji na platformie stabilometrycznej będzie przedszkole lub Pracownia Biomechaniki i Pracownia Kinezylogii AWF przy ulicy Mikołowskiej 72 . Badanie trwa około 10-15 minut.

Badanie na bieżni będzie prowadzone tylko w Pracowni Biomechaniki i Pracowni Kinezylogii AWF przy ulicy Mikołowskiej 72 a (nie ma możliwości przetransportowania bieżni poza AWF). Badanie trwa około 10 – 15 minut.

Każda osoba może odmówić zgody na udział w badaniach lub cofnąć ją w każdej chwili – także podczas ich wykonywania bez poniesienia jakichkolwiek konsekwencji. Badacze zapewniają, że odmowa udziału w badaniach nie wpłynie na dalszy przebieg nauki w szkole czy uczestniczenia w zajęciach gimnastyki korekcyjnej.

Niepożądane efekty

brak

Zbieranie i przechowywanie danych będzie przebiegało zgodnie z obowiązującym stanem prawnym.

Jeżeli potrzebne są dodatkowe informacje związane z badaniem prosimy o kontakt z:

Imię i nazwisko badacza	Funkcja	Telefon	Miejsce
Dr hab. n. o kult. fiz. Małgorzata Matyja prof. nadzw. AWF	Kierownik badania	501-745-233	Katedra Fizjoterapii w Dysfunkcjach Narządu Ruchu i Medycyny Sportowej Akademia Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki Ul. Mikołowska 72A 40-065 Katowice

Potwierdzenie przekazania i otrzymania informacji

Informacji udzielił	Imię i nazwisko	Data	Podpis
Kierownik badania			
Uczestnik badania			
Inne osoby obecne np. opiekun			

Po wykonaniu badań prześlemy zaświadczenie (w ciągu 2-3 tygodni) postawie i stabilizacji dziecka wraz z informacją czy dziecko wymaga usprawniania.